

KAHI MELE.

He mele kanikau na Kahekili no ka make ana o kana aikane.

Me he holooau la i ka malie,
Ko kalaku, kalaku alo na moku,
Ka pewa, ka hui, o Kanaloahaliua,
Ka halo na mahamah'e au nei;
Ka lele haohao' Kamehame Lanai;
Lana me he pikoi la, lana Maunaloa,
Ka olokea o na moku ilok'e kai, e,
Kuu hoa, kuu hao pili o na kai awalu,
Mai ka ai nana iuka ke noho; la, e, ela, e;
Ke noho nei no la me ke aloha,
Aohe wahi maalili iho ai; laha.
Kio e lana ka hau iluna o ke ki,
Iluna o ka laau o Miki ka wai,
He wai e lu ana iluna o ka ili,
He wai auau no ko laila kupa,
E maka ala ana i ka wa ana o ke ao,
E pulale ana o awakea,
O inuhia e ka la ka wai;
Pau ka wai mihi hopo o ka eh'e,
O ka eha ia a ke aloha, he waimaka,
O kana ukana ia, ke hanini nei, e, ela.

NO NA ILIO.

Auhea oe e ko'u hoahanau. Ua loa mai ia makou ka pepa mua o ke Kumu Hawaii; a ke olioli nei makou i ka heluhelu i ka manao iloko, a me kou manao i hoakaka mai la kekahi, e hoike, ma keia hope aku, i na mea a pau e naauaoio ai ko Hawaii nei. Ke manao nei makou, o ke Kumu paha kekahi koa e auhee ai ka pouli, a me ka puali a pau o Satana i keia pae aina.

Eia kekahi hewa i ike pinepine ia'i ma Hawaii nei—o ka nui loa o na ilio. No wai anei keia mea? No na'lii paha, no na makaainana paha? Ua ono na'lii i kona io, ua auhau aku lakou i kanaka i ka ilio a nolaila paha i malama nui ia'i keia holoholona. Ua pono ole ea ko Hawaii i ua waiwai nei o lakou. Eia kekahi mea e akaka ai ka pono ole.

O ka noho mau ana o ka ilio maloko o ka hale kanaka. Ua pelapela ka hale ia ia. O ka uku lele kahi mea ino ma Hawaii nei; a ua mahuahua mai ia mea ino i ka ilio. O ko ka uku haku no ia e hoopili aku ai.

Ua lilo ka ilio i hoai no hoi no ke kanaka. Ua walea loa na keiki i ka paani pu me na ilio, me he mau hoalauna la. Ahea e manao ai na kamalii i ko lakou like ole me na holoholona? A pau paha na ilio i ka hookukeia mawaho o ka hale kanaka. Na ke Akua no i hana kanaka me ke kino hele kupono—nana i haawi hoi ia ia ka uhane; aole me ka manao e launa aku ke kanaka i na mea uhane ole. Nona kanaka wale iho no ia manao e launa aku i na mea kolo ma ka honua.

I ka wa hele o ka mea ilio ma kahi e, ua malama pono ia ka ilio. He mea lawe no ua holoholona nei i ke kahi manawa. O ka wahine ka mea haawe ia ia a hii paha ia ia—aka o ke keiki, ua waiho wale ia paha e hele malalo—ua haaleleia'ku paha ma ka hale; a nolaila ua manao wale paha kekahi poe, he oi aku ke aloha o ka wahine i ka ilio i kona aloha i kana keiki ponoi. Ua kauoha mai la ke Akua ia kakou e malama pono i ke keiki, e alakai ia ia; aole i olelo iki mai i ka malama ilio.

Eia no hoi kekahi mea e akaka ai ka pono ole o ka ilio. He nui loa no ka ai a ke kanaka i lilo i ka hanai aku ia ia; a hiki i ka manawa e kalua ai ka ilio, ua emi loa ka uku mai i ka mea nana i hanai. Oia paha kekahi kumu o ka ilihune a me ka wi o keia aina. Ua haawii'ku ka ai na ka holoholona—a ua pololi na kamalii. Aloha ino!

He mea kolohe no hoi ka ilio—he ai-hue. A i hanai ole ia'ku a maona, e lawe wale no ia. Aole e ai i ka ai maoli a ke kanaka wale no; aka e kolohe aku no i ka moa, a me ka palahu, a me na manu a pau, a me na holoholona e pono ai kanaka. Ma ke kau wahi o keia pae aina aole e hiki i kanaka ke malama nui i ka moa, a me na manu a pau loa; no ka mea, ua pau i ka aia e na ilio. Aneane hiki ole ke malama i ke kao, i loa ka waiu, o ka ai pono loa ia na ka lakou mau keiki uuku.

Aole paha i nele ke kino wale no o kanaka, i keia holoholona. Ua kolohe aku, i kekahi manawa, i ka uhane hoi o kanaka. Oia kekahi mea hele nui i ka hale o ke Akua, holoholo wale malaila—pioo ae la ka naau o kanaka i kona holo ana a me ka hakaka ana paha.

Aole e hoolohe pono lakou i ka olelo—lalau wale ka maka;—aole e haka pono i ka mea nana e hai aku. Ina e hookukeia'ku mawaho, e hoi koke mai no maloko, a pioloke hou iho la ia wahi hoano.

Aole holoholona e ae i hoohannaele pela iloko o ka hale pule—aohe holoholona e i kokua ma ka aoa a ka holohole ole e like me ka ilio.

Ina helio, he pipi paha, ina ua akaka, he waiwai pono no ia, i mea hali-hali i ke kanaka a me kahi ukana, a i mea kano. Aka, heaha ka pono o ka ilio? Heaha ka pomaikai e loa i ke kanaka ma ka ilio? Aole akaka loa, ma ka olelo a ke Akua, ka pono o kona io, ke aia e kakou; aka ua akaka no ka nui o kana hana ino ana. E na makamaka naauao o Hawaii nei, e noonoo oukou. Ina ua pau keia holoholona i ka lukuia'ku aole e loa kekahi ilihune, aole kekahi i nele ia oukou malaila.

Ina ua pau paha ka makemake o na'lii i ka ilio, a ua wuhau boi lakou i na kanaka, ma ke kapa, pakahi ke kapa i ka lakou mau ilio a pau, ina ua waiwai na'lii, a ua pau koke na ilio i ka nalowale a me ka make—a ua kawale keia aina ia mea ino, e like me kekahi mau aina e o ka honua.

Auhea ia olelo Helene no ke kanaka i aia a pau wale i kana mau ilio? ke manao nei au, aneane ku pono ia olelo i ko Hawaii nei.

Aia no paha ia oe. Ina pela, e hoolilo oe ia olelo i olelo Hawaii, a e pai maloko o ke Kumu Hawaii a me kahi olelo hoakaka; alaila hooli nui mai ia pepa ia'u. Na'u no e hoolaha aku, i lohe kanaka mai o a o. Malama o hoolohe mai lakou a hoopili mai ma ka aoa naauao. D. B.

Honolulu, Feb. 10. Holo mai ka moku kalepa, o ke kia alua, Honduras, kona inoa, o Scott, ke alii, mai Boston mai.

Ua paila **KE KUMU HAWAII** ma ka mea Paipalapala a na Misionari, HONOLULU; elua hebedoma hookahi pepa, o Wenede ka la e pai iho ai.

Eia ke kuai ana, HOOKAHI MAKAHIKI \$1.00, a na mea e lawe i ka Pepa a pau.

Oahu, Mission Press.—R. TINKER, Editor.
E. H. ROGERS, Printer.